

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen
vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y.

Runeberginkatu 17, 06100 PORVOO

Föreningen vatten- och luftvård
för Östra Nyland och Borgå å r.f.

Runebergsgatan 17, 06100 BORGÅ

Vesistötalkkari -hanke 2019-2021

väliraportti vuodelta
2020

Juha Niemi
Sampo Vainio
Itä-Uudenmaan ja
Porvoonjoen vesien- ja
ilmansuojeluyhdistys
2021

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Hankkeen rahoittajat ja kustannukset	5
3. Vesistötalkkarihankkeen toimintaa vuonna 2020	5
3.1. Ympäristökasvatus	5
3.2. Jokitalkkaritoiminta	6
3.2.1. Kalojen mätijyvä- ja poikasistutukset	6
3.2.2. Kalataloudellinen kunnostaminen ja muut vesistökuunnostukset	7
3.2.3. Koekalastukset ja kudun seuranta	12
3.2.4. Sipoonjoen siirtoistutus	13
3.2.5. Kalateiden hoito ja seuranta	14
3.2.6. Kalastuksen valvonta, ohjaus ja neuvonta	15
3.3. Hankkeen muuta toimintaa	16
4. Hankkeen jatkotoimenpiteet	19

1. Johdanto

Vesistötalkkarihanketta koordinoi ja toteuttaa Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys (jatkossa vesiensuojeluyhdistys). Hankekoordinaattorina toimii vesiensuojeluyhdistyksen iktyonomi (AMK) Sampo Vainio. Hankkeesta kokonaisuutena vastaa vesiensuojeluyhdistyksen toiminnanjohtaja, limnologi Juha Niemi. Edellä mainittujen lisäksi hankkeen toteutukseen on vuoden 2020 aikana osallistuneet myös yhdistyksen biologi Mikael Henriksson, erityisasiantuntija Aki Janatuinen ja harjoittelija Marjaana Kaskamaa.

Hankkeen toiminnan seurantaryhmänä toimii vesiensuojeluyhdistyksen hallitus, jossa on edustettuina laaja-alaisesti sekä virkamies- että yrityspuolen edustajia koko hankkeen toimialueelta. Hanke tekee tiivistä yhteistyötä mm. ELY-keskusten, koulujen ja muiden paikallisten toimijoiden sekä alueen asukkaiden kanssa.

Hanke viestii ja tiedottaa aktiivisesti toiminnastaan ja ajankohtaisista ilmiöistä toimialueella. Keskeisiä tiedotusmenetelmiä ovat suorat kontaktit yhteistyötahojen kanssa, viestintä osana kenttätöitä ja tapahtumia sekä vuosittain laadittavat väliraportit menneen vuoden toiminnasta. Hankkeesta laaditaan loppuraportti vuoden 2021 päätyttyä. Yhdistyksen Facebook-sivut (facebook.com/porvoonjoenvesiensuojeluyhdistys) ovat keskeinen viestintä- ja tiedonvaihdon kanava.

Kuva 1. Käytännönläheinen ympäristökasvatus on tärkeä osa Vesistötalkkarihanketta. Hamarin koululaiset Porvoonjoen suistossa.

Hankkeen toiminnassa vuonna 2020 olivat keskeisinä toimenpiteinä ympäristökasvatustoiminta, vesien tilan parantamiseen tähtäävät toimenpiteet ja valmistelut, jokitalkkaritoiminta alueen virtavesien ja kalakantojen tilan parantamiseksi, kalastuksen tukeminen, ohjaus ja valvonta. Vesistötalkkarihanke on laatinut lausuntoja ja mielipiteitä toimintakentältään vuoden 2020 aikana, antanut tietoja viranomaisille, konsulteille, suunnittelijoille ja muille tahoille. Vesistötalkkarit ovat käyneet tilaisuuksissa esitelmöimässä vesistöjen ja kalakantojen tilasta. Hanke on toiminut ja tiedottanut sekä suomen- että ruotsinkielellä.

Kuva 2. Hankkeen toimialue.

2. Hankkeen rahoitus ja kustannukset

Vesistötalkkari -hankkeen kokonaiskulut vuodelle 2020 olivat 105 282,49 euroa. Hanke sai tukea yhteensä 97 465,37 € ja hankkeen alijäämä 7 817,12 katettiin vesiensuojeluyhdistyksen omalla panostuksella hankkeeseen. Hanketta rahoittavat monet julkiset tahot, liikelaitokset, kalastusalueet sekä yksityiset yritykset: Askolan kunta, Hollolan kunta, Iitin kunta, Kärkölän kunta, Lahden kaupunki, Lapinjärven kunta, Loviisan kaupunki, Myrskylän kunta, Mäntsälän kunta, Orimattilan kaupunki, Pornaisten kunta, Porvoon kaupunki, Pukkilan kunta, Sipoon kunta, Lahti Aqua Oy, Orimattilan Vesi Oy, Porvoon vesi, Porvoon-Sipoon kalatalousalue, Musti-Porvoonjoen kalatalousalue, Koskenkylänjoen kalatalousalue, Borealis Polymers Oy, Nivos Oy, Neste Oyj, Porvoon läntinen Rotary klubi ja ELY-keskusten kalatalousryhmät Uudellamaalla ja Hämeessä (Varsinais-Suomen ja Pohjois-Savon ELY-keskukset).

3. Vesistötalkkarihankkeen toimintaa vuonna 2020

3.1. Ympäristökasvatus

Koululaisten ja muiden lapsi- ja nuorisoryhmien sekä opiskelijoiden kanssa tehtiin yhteistyötä läpi vuoden 2020 siitä huolimatta, että vallitseva koronatilanne rajoitti toimintaa huomattavasti ja paljon kaavailtua toimintaa jouduttiin siirtämään vuodelle 2021.

Kuva 3. Kalastusharrastusta tuetaan mm. perehdyttämällä lapsia ja nuoria onkimisen ja kalankäsittelyn saloihin.

Ympäristökasvatustapahtumia järjestettiin seuraavien koulujen ja yhteistyötahojen kanssa:

- Porvoon kaupungin roskapäivään osallistuminen ja materiaalin tuottaminen.
- Ilolan koulun vesipäivä Ilolanjoen Postimäenkoskella.
- Hamarin koulun vesieliöstö- ja ilmastonmuutospäivä Porvoonjoen suistossa.
- Liljendalin ja Mickelpiltomin kala- ja kalastuspäivien päivien toteuttaminen yhteistyössä Koskenkylänjoen kalatalousalueen kanssa.
- Myrskylän Kirkonkylän koulun kalastuspäivä Kirkkojärven rannalla (Koskenkylänjoen kta osallistui).
- Linnankosken lukion vesipäivissä avustaminen.
- Vesistökuunnostusten ohjausta ja yhteistyötä Koulutuskeskus Salpauksen ja Keudan Saaren oppilaitoksen kanssa.
- Kalatalousyhteisöjen liitolle Porvoonjoen neuvottelukunnasta ja kalastoasioista luennoiminen.
- Hollolan luonnonsuojeluyhdistykselle Porvoonjoen tilasta ja alueen pienistä virtavesistä luennointi.
- Vesiemme tilasta ja Sipoonjoesta luennointi Lions Club Sipoolle, Lions Clubin aluefoorumille luennointi.
- Vesien tilasta kertominen alueen Rotary -klubille.

Kuva 4. Kalankäsittelyyn perehtymistä Mickelpiltomissa.

3.2. Jokitalkkaritoiminta

3.2.1. Kalojen mätijvä- ja poikasistutukset

Vuonna 2020 Vesistötalkkarihanke istutti yhteensä yli 30 litraa taimenen mätijviä. Määrä vastaa laskennallisesti noin 260 000 mätijvää. Osa mädistä hankittiin hankevaroilla ja kalatalousalueiden osoittamalla tuella. Pieni osa istutuksista rahoitettiin Porvoonjoen jätevesien laskemisesta maksettavilla korvausvaroilla ja nämä istutukset kohdistettiin Porvoonjokeen Lahdessa ja Orimattilassa. Valtaosa saatiin mädistä saatiin lahjotuksena Luonnonvarakeskukselta eli kyseessä olivat nk.

biodiversiteetti-istutukset. Istutuksia tehtiin kaikkiaan 42 eri kohteeseen. Pieni osa mätijyvistä kuoriutettiin poikasiksi ja istutettiin vasta nk. ruskuaispussipoikasina. Mätijyvät olivat Ingarskilajoen kantaa ja mätijyvät toimitti Luonnonvarakeskuksen Laukaan kalanviljelylaitos.

Lahden Seestaanjoella on aiemmin istutettu myös mätijyviä, mutta keväällä 2020 istutus toteutettiin vastakuoriutuneilla poikasilla toukokuussa. Seestaanjokeen istutettiin 5000 kpl Rautalammin reitin kantaa olevaa taimenen poikasta. Istutustiedot on tallennettu ELY-keskusten ylläpitämään istutusrekisteriin.

Kuva 5. Taimenia istutettiin alueen virtavesiin sekä mätijyvinä että vastakuoriutuneina poikasina.

3.2.2. Kalataloudellinen kunnostaminen ja muut vesistökuunnostukset

Hankkeessa toteutettiin virtavesikunnostuksia yhteensä kuudella kohteella vuoden 2020 aikana. Kunnostusten avulla pyrittiin lisäämään pienempien virtavesien elinympäristöjen monimuotoisuutta ja luoda elinympäristöjä ja lisääntymisalueita vaelluskaloille ja muulle virtavesien eliöstölle.

Kunnostukset käsittivät muun muassa lohikalojen kutualueiden soraistamista ja soraikoiden puhdistamista, perkauksissa hävinneiden elinalueiden kunnostamista. Kunnostustoimet vaihtelivat laadultaan ja laajuudeltaan lapiotyönä tehtävistä kutosoraikoiden huolloista kaivinkoneella tehtäviin koskialueen kunnostamisiin. Talkoilla tehtävät kunnostukset olivat jälleen merkittävä toimintatapa ja voimavara hankkeelle.

Syvänjankoski (Porvoonjoki/Pukkila)

Syvänjankoskella korjattiin talven aikana kosken yli johtavaa siltaa. Joessa olevia sillan perustuksia vahvistettiin, minkä vuoksi veden virtausta jouduttiin ohjaamaan siirtämällä kiviä ja rakentamalla virranohjaimia kosken yläosalle. Vesistötalkkarihanke

esitti, että sillan valmistuttua kivet palautetaan koskeen kalatalousasiantuntijan ohjauksessa.

Koneellinen kunnostus toteutettiin yhden päivän aikana toukokuun puolivälissä. Kunnostettu alue oli noin 600 neliömetrin laajuinen. Kivet pyrittiin asettelemaan luonnonmukaisesti ja peittämään aiempien kaivuutöiden jäljet. Virtausta pyrittiin ohjaamaan siten, että myös matalille alueille ohjautuu vettä alivirtaama-aikoina, eikä mikään osa koskesta pääsisi kuivamaan kokonaan säännöllisesti. Kunnostusta edeltävän yön sade oli nostanut joen virtaamaa, joka vaikeutti hieman työn toteutusta. Koskeen ei myöskään saatu kulkureittien puuttuessa tuotua soraa, joka olisi ollut tarpeen alueen kunnostamisessa. Kosken niska-alueelle jäi siis kunnostustarvetta, joka tulee toteuttaa varsinaisen koskialueen kunnostuksen yhteydessä joskus tulevaisuudessa.

Kuva 6. Pukkilan Syvänojan kunnostustyömaa.

Byträsketinpuro (Sipoo)

Luonnonvarakeskus (LUKE) esitti Porvoon-Sipoon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa Sipoon Byträsketinpuroon kunnostustoimenpiteitä, joilla

helpotetaan erityisesti haukien ja ahventen pääsyä merestä Byträsket-järveen kudulle. LUKE valmisteli hanketta ja vesistötalkkarihanke toimi toteutuksen yhteistyökumppanina. Vesistötalkkarihankkeen puolesta tilattiin kunnostuksessa tarvittava kiviaines, ohjattiin käytännön kunnostustyötä ja osallistuttiin kunnostustyöhön, joka oli pääsääntöisesti käsityötä.

Kiveyksillä luotiin matalaan virtapaikkaan parempi nousu-uoma, joka helpottaa kalojen nousua järvelle. Aiemmin kalaa oli pakkautunut runsaasti matalikon edustalle, jolloin sitä olivat pyytäneet massoittain niin ihmiset kuin linnutkin. Kunnostuksen jälkeen nähtiin ainakin haukia, jotka nousivat matalikon yli melko vähäisen virtaamankin vallitessa.

Kuva 7. Sipoon Byträsketin puron kunnostamista talkkovoimin.

Byabäcken (Sipoo)

Byabäcken-purolla Sipoonkorvessa puhdistettiin aiemmin kunnostettuja kutusoraikoita. Soraikoista pöyhittiin pois liejua ja virran mukana tai kalojen kudussa liikkunutta soraa palautettiin takaisin kutupaikkoihin.

Kuva 8. Sipoonjoen Byabäckenillä kunnostettiin soraikoita lapiotyönä.

Hammonjoki (Hollola)

Syyskuun alussa Hollolan Hammonjoella kunnostettiin kutusoraikoita Päijät-Hämeen kalatalouskeskuksen järjestämässä tapahtumassa. Vesistötalkkarit olivat ohjaamassa koulutuskeskus Salpauksen opiskelijoita kunnostamisessa ja vesistönhoidossa.

Kuva 9. Hollassa Hammonjoella kunnostettiin kutusoraikoita koulutuskeskus Salpauksen opiskelijoiden avustuksella.

Immilänkoski (Lahti/Immilänjoki/Kymijoen vesistö)

Lahden Immilänkoskella Vesistötalkkarihanke osallistui Immilänkosken kunnostukseen yhdessä paikallisen osakaskunnan ja Lahden kaupungin kanssa. Kunnostuksessa tehtiin kutusoraikoita, suojavaikkakiveyksiä ja avattiin kuivuneita

sivu-uomia talkootöinä. Syyskuun puolivälissä kunnostuksia tehtiin käsitöinä ja traktorin avustamana Immilän osakaskunnan kanssa. Kuun lopulla kunnostukseen osallistui koulutuskeskus Salpauksen opiskelijoita.

Kuva 10. Immilänjoella kunnostettiin virtapaikkoja talkoovoimin ja opiskelijoita toimintaan perehdyttäen.

Korvenoja (Lahti/Kymijoen vesistö)

Lahden Oksjärveen laskevassa Korvenojassa kunnostettiin kutusoraikoita purossa esiintyvän luonnonvaraisen taimenkannan vahvistamiseksi. Kunnostuskohteet sijaitsivat pihapiireissä ja muilla alueilla, jossa kunnostus piti suorittaa käsityönä. Kunnostamiseen osallistuivat ensin Keudan Saaren kartanon luontoalan opiskelijat ja myöhemmin koulutuskeskus Salpauksen opiskelijat.

Kuva 11. Valmis kutusoraikko Korvenojalla.

Sääksjärvenoja (Mäntsälä)

Mäntsälän Sääksjärvenojalla suunniteltiin pohjakynnysten rakentamista, joilla palautettaisiin puron vedenpinta lähemmäs aiemmin vallinnutta tasoa. Veden pinnan nostolla tavoiteltiin suurempaa vesisyvyyttä, uomaerosion vähentämistä ja vanhojen,

perkausalueen sivuun jääneiden puromutkien vesittämistä ainakin ajoittain. Hanke osallistui katselmuksiin maanomistajan ja viranomaisten kanssa ja toimi neuvonantajana.

Muut kunnostukset ja kunnostusten valmistelut

Porvoon Gammelbackanpurolla jatkettiin kaupunkialueen puron kunnostamista kiveämällä, kutupaikkoja soraistamalla, eroosiosuojauksia rakentamalla sekä roskien siivoamisella. Vuonna 2020 toteutetun kunnostuksen kunnostusalueen pituus oli noin 300 metriä. Valtaosa työstä toteutettiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Gammelbackan kartanoseuran erillisrahoituksella ja työstä on myös laadittu erillinen raportti.

Varsinaisten virtavesikunnostusten lisäksi hankkeessa valmisteltiin Sipoonjoen Brobölen padon laajamittainen ohitusuoma/purkuhanke, jota Sipoon kunta lähtee toteuttamaan omarahoituksen lisäksi valtion NOUSU- ohjelman ja WWF:n tuella. Sipoonjoelle valmisteltiin myös vesiluonnon monimuotoisuutta lisäävä hankekokonaisuus, jota pyritään toteuttamaan jatkossa ympäristöministeriön HELMI – rahoitusohjelman tuella.

Hanke valmisteli erillisiä järvien tilaa parantavia hankkeita Lapinjärven ja Porvoon Veckjärven osalta ja avitti järviyhteisöjen asukkaita ja osakaskuntia mm. Pornaisten Ruokijärvellä ja Niinjärvellä sekä Sipoon Taasjärvellä. Neuvontaa annettiin myös Laukkosken, Pimijärven ja Vahijärven osakaskuntien edustajille suurten petokalojen poistamisen rajoittamiseksi ja ravintoverkkojen eheyttämiseksi. Pornaisissa Ruokijärvellä osallistuttiin tupailtaan järven tilan kielteisen kehityksen pysäyttämiseksi.

3.2.3. Koekalastukset ja kudun seuranta

Vuonna 2020 tehtiin vesistötalkkarihankkeen puitteissa sähkökoekalastuksia 31 koealalla. Lisäksi joki- ja vesistötalkkarihankkeen kunnostus- tai istutuskohteista saatiin kalastotietoja esimerkiksi Porvoonjoen yhteistarkkailun ja Loviisanjoen kalastotarkkailun sähkökoekalastuksista.

Syksyn 2019 olosuhteet taimenen kudulle olivat suotuisat ja siksi koekalastukset olivat ajankohtaisia luontaisten taimenkantojen ja toteutettujen toimenpiteiden tuloksellisuuden seurannassa. Kaikkiaan taimenistutuksia oli jossain vaiheessa tehty 37 kalastetulle koealalle. Näistä seitsemällätoista tavattiin luonnonkudusta syntyneitä taimenia ja kohteista neljä oli sellaisia uusia kohteita, joissa luonnonpoikasia tavattiin ensimmäisen kerran. Neljällätoista koealalla tavattiin vain istutettuja taimenia, vaikka

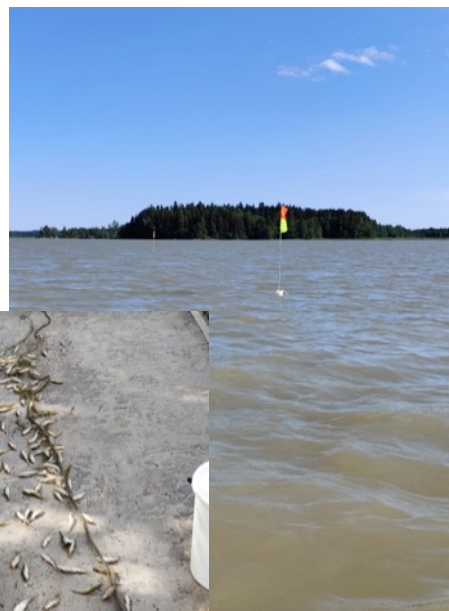
osassa luonnonkutu olisi ollut mahdollista.

Koekalastuksia tehtiin viidessä sellaisessa kohteessa, joissa tiedetään esiintyvän alkuperäisiä luonnonkantoja. Näistä osalla kutumenestys oli ollut erinomainen, mutta osalla valitettavasti erittäin heikko.

Kuva 12. Koekalastuksia ja kudun seurantaan pyritään tekemään myös vesialueen omistajien ja muiden asiasta kiinnostuneiden ollessa paikalla, jolloin saadaan samalla myös levitettyä tärkeää tietoa vesien tilasta ja kalastosta sekä herätettyä kiinnostusta omiin lähivesistöihin.

Lisäksi suoritettiin koeverkkokalastukset Loviisan Hopomträskillä järven kalaston tilan ja hoitokalastustarpeen arvioimiseksi. Koeverkkokalastukset suoritettiin Nordic-koeverkoilla ja erillinen raportti on toimitettu sekä Hopomträskin osakaskunnalle että ELY-keskukselle.

Kuva 13. Hopomträsketillä suoritettiin koeverkkokalastukset kesällä 2020.

3.2.4. Sipoonjoen siirtoistutus

Sipoonjoella tehdyissä sähkökoekalastuksissa todettiin luontaisen taimenkannan poikastihyden olevan ennätysellisen suuri. Sipoonjoen taimenkannan siirtoistuttamista on alustavasti suunniteltu, joskaan toteutuksen ei odotettu olevan vielä mahdollista. Koska siirtoistutukseen saatavat luvat saatiin järjestettyä pikaisesti,

päästiin siirtoistutus suorittamaan marraskuun puolivälissä.

Ennen siirtoistutusta selvitettiin joen latvoilla olevien siirtoistutuskohteiden kalasto. Siirrettävät taimenet pyydettiin Byabäckenistä kuudelta eri koealalta. Kaikkiaan siirrettiin 128 kesänvanhaa (0+) taimenta. Työstä on laadittu erillinen raportti Metsähallitukselle ja muille asianosaisille.

Kuva 14. Sipoonjoella alkuperäistä taimenkantaa päästiin siirtoistuttamaan uusille alueille.

3.2.5. Kalateiden hoito ja seuranta

Hankkeessa seurattiin alueelle rakennettujen kalateiden toimintakuntoa ja huolehdittiin kalateiden avaamisista ja sulkemisista sopimusten mukaisesti. Itäisen Uudenmaan kalateistä Porvoonjoen Strömsberginkoski Porvoossa, Vakkolankoski Askolassa ja Naarkoski Pukkilassa sekä Koskenkylänjoen Kuuskoski Loviisassa ovat sellaisia, joissa kalatie on auki vain kalojen vaellusaikana ja niissä on sulkumekanismi veden juoksutuksen säätelyä varten. Hanke vastasi kalateiden hoidosta siten, että kalateiden toimintakuntoa seurattiin ja ne pidettiin avoinna lupaehtojen ja -päätösten mukaisesti. Kalateiden hoitoa tehtiin yhteistyössä voimalaitoshenkilökunnan ja kiinteistönomistajien kanssa.

Hankealueella on lisäksi sellaisia kalateitä, joihin vettä virtaa vuoden ympäri, eikä virtaamaa tarvitse erikseen säädellä. Tällaisia kalateitä ovat esimerkiksi Sipoon Brobölen kalatie, Mustijoen Brasaksen kalatie Porvoossa, Ilolanjoen Kankurinmäen kalatie Porvoossa, Koskenkylänjoen Mickelspiltomin kalatie Loviisan ja Myrskylän rajalla sekä Koskenkylänjoen Kartanonkosken kalatie Lapinjärvellä. Näillä kalateillä ja sivujokien pienemmillä kalateilla käytiin tarkastamassa niiden toimintakunto. Kalateihin kertyy virran mukana ajelehtivia roskia tai puita, jotka tukkivat kalateitä ajoittain, joten hanke on vastannut myös näiden tukosten raivauksista.

Kuva 15. Vesistötalkkarihanke huolehtii myös useiden kalateiden toimivuudesta ja ylläpidosta. Kuvat Kankurinmäeltä Ilolanjoelta ja Kuuskoskesta Koskenkylänjoelta.

3.2.6. Kalastuksen valvonta, ohjaus ja neuvonta

Vesistötalkkarit valvoivat kalastusta vesialueiden omistajilta saatujen valtuutusten perusteella. Vesistötalkkareista kahdella oli valtuutus toimia Porvoon-Sipoon, Musti-Porvoonjoen ja Koskenkylänjoen kalatalousalueiden vesialueilla. Valvontatyö liittyi pääasiassa vaelluskalojen nousun turvaamiseen ja tärkeimpiä valvontakohteita

olivat kalatiet ja patojen alapuoliset alueet. Jokien alajuoksilla on myös syksyiset rauhoituspiirit, jotka rajoittavat kalastusta kalastuslain määräyksiä laajemmin. Muilla alueilla valvontaa tehtiin erityisesti Mustijoen erityislupa-alueiden koskilla, Porvoonjoen kirjolohien istutusalueilla sekä koskialueilla yleisesti. Valvontaa pyrittiin kohdistamaan ilta-aikoihin, mutta valvontaa tehtiin myös hankkeen muiden maastotöiden yhteydessä Neuvontatyötä tehtiin koko hankealueella valvontavaltuuksista riippumatta. Tärkeä osa valvonta- ja neuvontatyötä oli kalastuskohteisiin ja voimalaitosten, patojen ja kalateiden yhteyteen laaditut ja asennetut neuvonta- ja opastustaulut sekä niiden päivittäminen ja uusiminen tarpeen mukaan. Muutamissa kohteissa kalastusrajoituksia ja -kieltoja rikotaan tietoisesti ja näissä kohteissa tarvittiin tehokasta valvontaa tiedottamisen lisäksi.

Kuva 16. Vesistötalkkarihankkeen puitteissa kalastuksen ohjausta on suoritettu myös maastoon toimitetuin neuvonta- ja kieltotauluin yhteistyössä kalatalousalueiden kanssa.

3.3. Hankkeen muuta toimintaa

Porvoonjoen neuvottelukunnan toimintaa koordinoidaan Vesistötalkkarihankkeen kautta. Neuvottelukunta kokoontui vuoden 2020 tammikuussa Mäntsälässä, missä tutustuttiin erilaisiin toteutettuihin ja rahoitettuihin kunnostushankkeisiin, joista voisi ottaa mallia myös Porvoonjoen alueelle. Neuvottelukunnan oli tarkoitus kokoontua vielä pariin otteeseen vuoden 2020 aikana, mutta koronatilanteen takia kokouksia siirrettiin eikä sähköisiä kokouksia pidetty. Seuraava kokous pidetään helmikuussa 2021 ja myös vuodelta 2020 peruttua Porvoonjokipäivää vietetään taas vuonna 2021.

Kuva 17. Porvoonjoen neuvottelukunta kokoontui hankkeen koordinoimana tammikuussa 2020 Mäntsälässä kunnantalolla.

Vesistötalkkarihanke oli vuonna 2019 vahvasti mukana uusien kalatalousalueiden toiminnan käynnistämisessä. Vuonna 2020 vesistötalkkarit tukivat kalatalousalueiden toimintaa ja avittivat käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmistelussa. Vesistötalkkarihanke käynnisti Myrskylän Kirkkojärven tietoisuushankkeen paikallisten asukkaiden järvitietouden lisäämiseksi ja tulevien kunnostustoimien valmistelemiseksi.

Hankkeen varsinainen hajajätevesineuvonta päättyi vuoteen 2019, mutta edelleen vuoden 2020 aikana on asukkaita ja mökkiläisiä neuvottu puhelimitse ja sähköpostitse tulleiden yhteydenottojen pohjalta. Vuoden 2020 aikana neuvottuja oli noin 30 kotitaloutta.

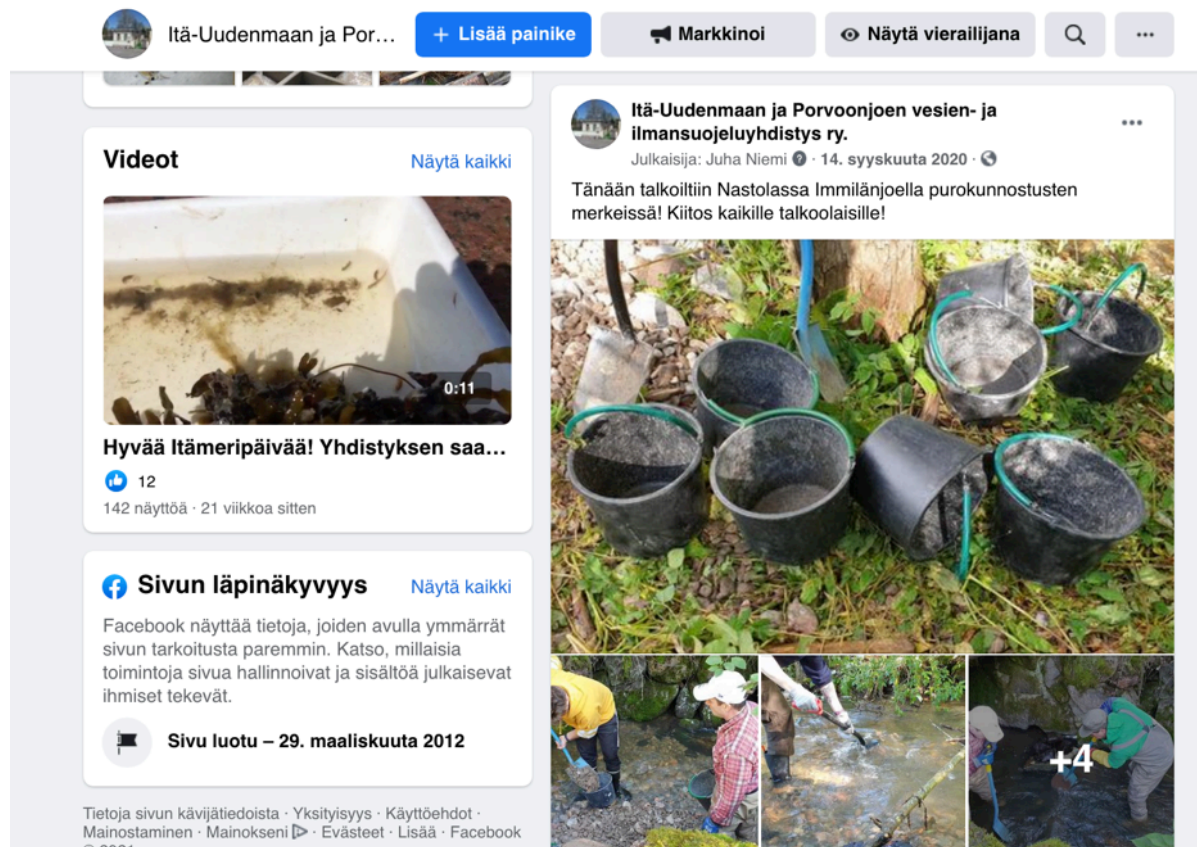
Hankkeessa kirjoitettiin asiantuntijalausunnot/mielipiteet Lahden kierrätyspuiston YVA-vaiheeseen ja Isnäsin sataman laajennushankkeeseen liittyen.

Alueelle vuosien 2004-2007 aikana valmistuneiden melontareittien ja -esitteiden päivittämistä varten tehtiin inventointeja, tiedonkeruuta, karttatarkasteluja ja

aineiston päivityksiä vuoden 2020 aikana sekä hankittiin työlle lisärahoitusta maaseudun kehittämisrahastosta. Melontareitit ja esitteet tullaan päivittämään ja sähköiset esitteet julkaisemaan vuoden 2021 aikana Porvoonjoen, Sipoonjoen, Mustijoen, Koskenkylänjoen ja Taasianjoen osalta.

Hanke oli näkyvästi esillä tiedotusvälineissä läpi vuoden 2020. Keskeisimpinä tiedotuskanavina olivat paikallislehdet ja Facebook.

Kuva 18. Vesistötalkkarihanke tiedottaa aktiivisesti Facebookissa.

Vuoden 2020 aikana on tiedotettu muun muassa seuraavista asioista:

- Ruokijärven tilaan vaikuttavat tekijät. Yleisötilaisuus Pornaisissa.
- Porvoonjoen neuvottelukunnan kokous Mäntsälässä.
- Jokien poikkeukselliset virtaamat tammikuussa.
- Mäti-istutukset käynnissä koko hankealueella.
- Byträsketinpuron kunnostus Sipoossa.
- Kalojen kerääntyminen puronsuihin maaliskuussa.
- Mustijoen päivitetty kalastusesite julkaistu.
- Saariston alueen leväkukinnat huhtikuussa.
- Vieraslajien esiintymisestä toukokuussa.
- Syvänojankosken kunnostus Pukkilassa.
- Gammelbackanpuron kunnostukset touko-kesäkuussa.

- Taimenen vk-poikasten istutus Lahdessa.
- Sipoonjoen taimenkannan poikasuutisointi.
- Saariston sinilevätilanne kesäkuussa ja heinäkuussa.
- Kalateiden ylläpito ja huolto.
- 4H-kerholaisten ahvenen fileoinnin harjoittelu Loviisassa.
- Veckjärven sinilevätilanne.
- Myrskylän koululaisten kalapäivä Kirkkojärven rannassa.
- Itämeripäivä 27.8.
- Roskapäivä Porvoossa.
- Kunnostustalkoot Hammonjoella.
- Immilänkosken kunnostus.
- Kysely kuntalaisille Myrskylän Kirkkojärven tilasta ja toiveista.
- Vieraslajiasiaa.
- Hamarin koulun vesistöpäivä teemana ilmastonmuutoksen vaikutus vesistöihin.
- Sipoonjoen siirtoistutushanke.
- Talviset sinileväkukinnot.

4. Hankkeen jatkotoimenpiteet

Hanke jatkuu vuonna 2021 alkuperäisen kolmivuotisen hankesuunnitelman mukaisesti. Hanke jatkaa toimenpiteitä alueen vaelluskalojen, kalatalouden, kalastuksen ohjauksen ja valvonnan, kalastusmahdollisuuksien, virkistyskäytön ja ympäristökasvatuksen sekä luonnon ja virtavesien tilan ja monimuotoisuuden parantamiseksi.